

Sähköisen ajanvarauksen määritykset

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP) ja Kanta-kehittäminen

Juha Mykkänen

13.9.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Asiakas- ja sote-tarpeiden sekä kansallisten tavoitteiden toimeenpanoa Kestävän kasvun ohjelmassa (RRP) ja Kanta-kehittämisessä

- Suuri kysyntä ja hyödyntämispotentiaali **sähköisiin ajanvarauspalveluihin ja ajanvaraustietojen hyödyntämiseen** asiakkailta sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa
- Sote-palvelujen ajanvaraukset ja sähköinen asiointi keskeinen **kansallinen ja alueellinen kehittämiskohde**
 - Pohjatyötä tehty monissa kansallisissa ja alueellisissa hankkeissa useiden vuosien ajan
- Ajanvaraustietojen valtakunnallinen saatavuus ammattilaisille ja asiakkaille linjattu toteutettavaksi **Kanta-palvelujen** kautta
 - Liikkeelle terveyspalvelujen ajanvaraustietojen saatavuudesta / potilastiedon arkisto ja Omakanta
- Varsinaiset asiakkaiden käyttämät **asiointipalvelut** aikojen varaamiseen alueellisia / paikallisia
- Taustalla **perusjärjestelmät** (resurssien hallinnointi / toiminnanohjaus, potilaskertomus jne.), myös ammattilaisten käyttökanavina ajanvarauksiin
- Määrittelyt pääosin jo aiemmin tehty, Kanta-hyödyntämiseen liittyvät vaatimukset ja linjaukset päivitetty 2020, mukaan otettu mm. ajanvarausoikeutta ja hoitoonpääsyn seurantaan koskevia tarpeita
- Myös **sosiaalihuollon** ajanvaraukset mukana kansallisissa määrittelyissä, päivitykset ja kansalliset aikataulut täsmentymässä, monet yleislinjaukset ja seikat sote-yhteisiä

Tavoite / RRP hankeopas: Sähköinen ajanvaraus on mahdollisimman laajassa käytössä kansallisten määrittelyjen mukaisesti.

(Sähköisen) ajanvarauksen hyötyjä eri osapuolille

Asiakas

- aika- ja paikkariippumattomuus, liikkuvuuden tukeminen
- valinnanvapauden ja hakeutumismahdollisuuksien tukeminen
- omiin palveluihin sitoutuminen ja vaikuttaminen, ymmärrettävyys
- odotusaikojen lyheneminen
- tiedon puutteesta johtuvien päällekkäisten varausten välttäminen erityisesti paljon palveluja käyttävillä asiakkailla
- fyysisten asiointien suunnittelu esim. samalle päivälle

Ammattilainen

- resurssien vapautuminen muuhun työhön hallinnollisista tehtävistä ja yhteydenotoista
- hallinnollisen työn vähentäminen (osa asiakkaista itsepalvelukanaviin, manuaalisen työn vähennys)
- kuormituksen tasaantuminen ja työn hallinta
- parantunut kokonaiskuva asiakkaan tilanteesta

Palveluiden tuottaja

- tuottaja hallinnoi omien resurssiensa käyttöä
- käyttämättömien aikojen vähentäminen, palvelutaso
- prosessien sujuvuus yli organisaatorajojen
- yhdenmukainen tieto tietojohdamisen ja tutkimuksen tarpeisiin (myös kansallisesti)
- linkitys hoitopääsyn seurantaan
- säästää perinteisiä käyntejä ja yhteydenottoja

Ajanvaraus ja Kanta

- Asiakastietolaki velvoittaa tallentamaan Potilastiedon arkistoon 1.10.2026 mennessä:
 - Ajanvarausasiakirja asiakkaalle varatuista terveydenhuollon ajanvarauksista
- Ajanvaraustietojen siirtäminen ja hyödyntäminen eri toimijoiden välillä on koettu keskeiseksi tarpeeksi
- Ajanvarausten toteuttaminen tukee myös ammattilaisia: päällekkäinen työ ja erillisten järjestelmien käyttö vähenee
- Asiakkaalle mahdollistetaan
 - OmaKannassa ajanvaraustietojen katselu ja siirtyminen palvelunantajan ajanvarausjärjestelmään linkillä, esim. varausten perumisia ja siirtoja varten
- Sosiaalihuollon ajanvarauksen määrittelyt etenevät vuoden 2024 aikana

Ajanvarauksen määrittelyt ja avoimet rajapinnat

Sähköisen ajanvarauksen määrittelyt (thl.fi)

Määrittäydokumentit:

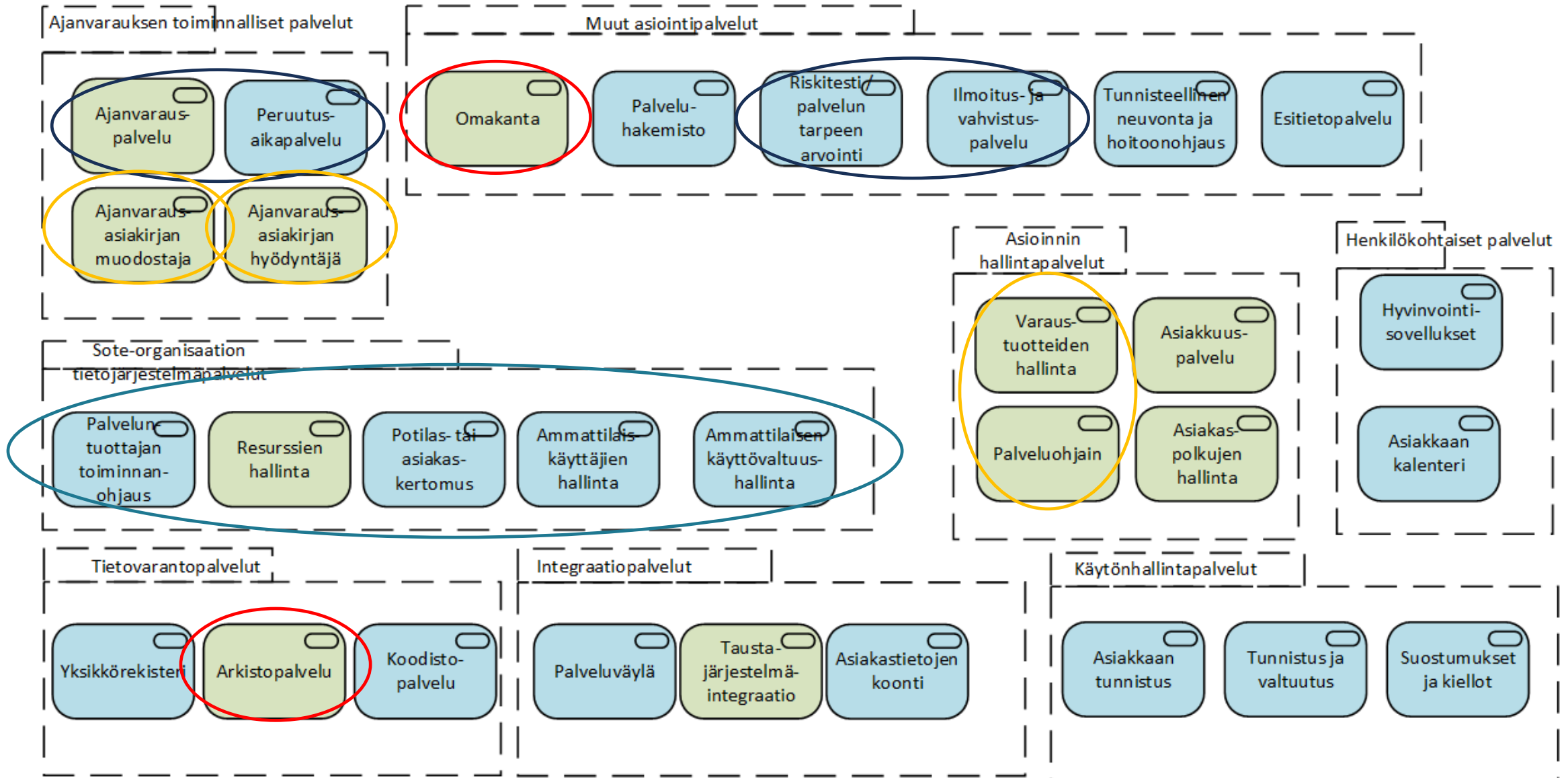
- Sote-ajanvarauspalvelujen ja palveluohjauksen käsitteet (päivitettävänä)
- Sote-ajanvaraus: yleiskuvaus ja terveydenhuollon ajanvarausratkaisujen kansalliset vaatimukset (päivitettävänä)
- Ajanvarauksen julkaistut koodistot ja tietomäärittelyt / THL koodistopalvelu ja Termeta-palvelu (useita päivitetään)
- Määritykset ja toiminnalliset kuvaukset eri tyyppisistä ajanvarausprosesseista

Tietojärjestelmien rajapintamääritykset:

- Ajanvarausasiakirjan HL7 FHIR soveltamisopas / potilastiedon arkisto (korvaa aiemmin tuotetun CDA R2 soveltamisoppaan)
- Sote-ajanvarauksen resurssienhallintaintegraatiot: HL7 versio 3 SAV soveltamisohje → HL7 Finland suunnitelmana päivittää määritykset ajanvarauspyyntöjen ja kyselyjen FHIR-rajapintoihin
- Sote-ajanvarauspalvelujen asiakkaan kalenterirajapinta: iCalendar-soveltamisohje
- Ajanvarauskutsut sote-asiointipalveluissa: soveltamisohje

Ajanvaraukseen liittyvien tietojärjestelmäpalvelujen kokonaiskuva:

Kanta + integraatiot + asiointipalvelut + perusjärjestelmät

Tulossa

- Kommentointikierros ajanvarauksen kansallisista määräyksistä loppusyksyn 2023 aikana
- Työkokous yhteistyössä HL7 Finland Personal Health SIG kanssa 16.11.2023
- Pilotointi- ja kokeiluyhteistyötä RRP-aluehankkeiden kanssa
 - Tietojärjestelmätoimittajia voi osallistua RRP-alueen kautta
- Kokemukset jo tehdyistä toteutuksista ja rajapinnoista sekä määrityksiin saatava palaute tärkeitä
 - Monet perusjärjestelmät ja asiointipalvelut ajanvarausasiakirjan muodostaja- ja hyödyntäjä-rooleissa
 - Varmista soveltuvuus ja toteutettavuus omissa järjestelmissä ja palveluissa esittämällä tarpeita ja kommentoimalla määrityksiä!
 - Yhteysosoitteet seuraavalla kalvolla

Lisätietoja

[Sosiaali- ja terveydenhuollon
ajanvarauksen määrittelyt
\(thl.fi\)](#)

sotetiedonhallinta@thl.fi

[Ajanvaraukset \(kanta.fi\)](#)

kanta@kanta.fi

Suomen kestävä kasvun ohjelman yhteistyössä

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

DigiFinland

Työterveyslaitos | Arbetshälsoinstitutet
Finnish Institute of Occupational Health

